

ÉBERT TIBOR

Hová?

most már nem lehet
 játszogatni az idővel
 tologatni ide-oda
 minden esély deformálódott
 el kell menni
 talán félve osonva
 a láthatatlanság burkával
 menni menni
 lépésekkel lépések nélkül
 lábatlanul
 zsugorodva távolodva
 önnönmagamtól
 kioldódva mindemből
 ami bizonyosság és látszat
 hátrahagyott jelekkel
 és jeltelenül
 mint annyiszor
 először és utoljára
 tűnni
 elindult magamtól
 céltalan magamhoz

Trófeák

hol vannak a trófeáid /?/
 a levágott körmök
 a kiolvasott újságok
 a tisztelgő egyenruhás
 kerítések
 a rád pazarolt mosolyok
 köszönések
 a fonalakon hozzád ereszkedő
 párák dombok
 lepedők áhítata
 lépcsők ájtatossága
 hol a múltadba kapálózó
 csillagok
 hol az árnyak mindentudása
 hol vannak a trófeáid
 diadalod?

A sokszoros határátlépő 85 éves

Ébert Tibor Pozsony szülötte, így a saját bőrén tapasztalhatta meg a kisebbségi lét összes nyomorúságát. Ez iránti érzékenységét ma sem veszítette el, pedig évtizedek óta Budapesten él. A trianoni békediktátum következtében határfolyóvá vált Dunát sokszor úszta át, Ébert Tibor tehát sokszoros határátlépő, sőt határsértő. Mintha nem lett volna képes végleg elhagyni Pozsonyt, amely azóta is úgy ragyog az ő személyes égboltján, mint a nap. A zenei tehetség ugyan esélyt adott a fiatalembernek, hogy felülemelkedjen a korszak korlátain, de a nemzeti azonosságtudat erősebb volt, és nem vált kozmopolitává, bárhol is járt, mindig megmaradt magyarnak. Jelentős zenei pályát futott be, az Állami Hangversenyzenekar vezető brácsásaként a Bartók-Pásztory díjat is megkapta. Ébert Tibor azonban nem érte be a zene univerzumával, az irodalom úgy dörömbölt az ajtaján, mint Beethovenén a sors. Végül az irodalom lett Ébert Tibor sors-szimfóniája. Drámák, prózai művek, versek sokaságát hozta és hozza létre a mai napig. Publikált és publikálatlan művek feszítik szét fiókjait. Néhány színdarabját előadták Franciaországban, mintha Európa nagyobb készséget mutatott volna a befogadására, mint saját hazája, amely még arra is képes volt, hogy egy premierre nem engedte kiutazni a szerzőt.

Az avantgardizmus, a kísérletezés olyannyira végigkíséri Ébert pályáját, hogy nehéz eldönteni, hogy az avantgarde éthosza épült-e be a személyiségébe, vagy írói személyiségét növesztette az avantgarde köré. Nyughatatlan ember, aki azonban gyökereit biztos alapokra mélyeszi, olyan avantgardista ő, aki töretlenül bízik a hagyományokban, megszenvedett és megvalóított értékekben. Közép-európai értelmiségiként számtalan kihívással kellett szembenéznie, amelyekre sikerült mindig egyéni, de mégis egyetemes választ adnia. Művészetének vonzerejét megéreztek azok is, akik gondolkodásmódjukban, világszemléletükben nem állnak vele azonos oldalon. Ébert azonban mindig határozottan ellenállt a csábításnak, és megmaradt a nemzeti-konzervatív oldalon. Ha megkérdeznénk, mennyire talált itt közösséget, nem tudjuk, mit válaszolna. Mindenesetre nehéz őt elképzelni egy csoportképen... Útját viszonylag kevés elismerés szegélyezi, de ez nem őt minősíti; műveivel nagyobb megbecsülést is megszolgált, mint amiben része volt. Idén augusztus 20-a alkalmából azonban a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült.

Filip Tamás